

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

24 maja 2022 r.

Prof. Ruszel: Przejściowy renesans węgla i reforma EU ETS remedium na kryzys

Trwająca w całej Europie transformacja energetyczna wymaga stabilnych dostaw energii, które w coraz większym stopniu są od wielu miesięcy zabezpieczane przez zwiększone wykorzystanie węgla. Dla utrzymania bezpieczeństwa energetycznego Polski kluczowe znaczenie mają dostępność krajowego węgla i przewidywalne koszty jego produkcji. Zdaniem dr. hab. Mariusza Ruszela – prof. Politechniki Rzeszowskiej oraz prezesa Instytutu Polityki Energetycznej im. I. Łukasiewicza – w obliczu agresywnej polityki militarnej i surowcowej Rosji te dwa czynniki kształtują najbliższą przyszłość krajowej energetyki.

Prowadzona od dawna przez Rosję celowa destabilizacja unijnego rynku energetycznego udowodniła, jak wielkie ryzyko wynika z uzależnienia Europy od importu surowców. Skalę tego ryzyka ujawniła z całą brutalnością rosyjska inwazja na Ukrainę, która wstrząsnęła zarówno rynkami, jak i europejskimi politykami, ignorującymi dotychczas ostrzeżenia przed uzależnieniem energetycznym od Rosji. Wojna na Ukrainie jest nowym czynnikiem, który może przyspieszyć dyskusję o tym, w jakim kierunku i jakimi metodami należy reformować trwającą transformację energetyczną i jej główny cel, czyli wdrażanie polityki klimatycznej UE.

„Transformacja energetyczna to proces, który w dzisiejszych warunkach powinien być realizowany w oparciu przede wszystkim o surowce dostępne na terenie konkretnego kraju. W związku z obecnym kryzysem energetycznym odczuwalnym na całym kontynencie, modelując przyszły miks energetyczny Polski i UE oraz planując drogę dojścia do wyznaczonego celu musimy brać pod uwagę nie tylko ochronę klimatu, ale również koszty oraz bezpieczeństwo” – mówi prezes Instytutu Polityki Energetycznej im. I. Łukasiewicza, prof. Mariusz Ruszel.

W obliczu chaosu na rynkach i gwałtownych skoków cen surowców energetycznych widać lepiej niż kiedykolwiek, że zapewnienie dostępu do surowców jest kluczowe dla powodzenia transformacji energetycznej. Chodzi przy tym nie tylko o surowce energetyczne, ale również inne materiały niezbędne do realizacji inwestycji w kierunku odnawialnych źródeł energii. Odwrotu od węgla do upowszechnienia OZE nie uda się bowiem przeprowadzić bez użycia – kluczowej przy produkcji turbin wiatrowych – stali wysokiej jakości, do której produkcji konieczne jest z kolei wykorzystanie węgla koksującego oraz prądu. Polska jest w o tyle komfortowej sytuacji, że zarówno węgiel koksujący, jak i energetyczny do produkcji prądu, nie muszą być importowane, ponieważ są wydobywane na miejscu.

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

Polskie elektrownie wykorzystują krajową produkcję węgla praktycznie w całości, zapewniając stabilne dostawy energii dla gospodarki. Wywołany obecnym kryzysem renesans węgla ma jednak charakter przejściowy i nikt dzisiaj raczej nie ma wątpliwości, że jego przyszłość jest przesądzona. Bezpieczeństwo energetyczne w dłuższej perspektywie mają jednak zapewnić Polakom odnawialne źródła energii i atom, który będzie pełnił rolę stabilizatora systemu, zapewniającego energię kiedy słońce nie świeci i słabo wieje wiatr.

„Jeżeli spojrzeć całościowo na wszystkie pozostałe elementy związane z transformacją energetyczną, to widać wyraźnie, że dziś na rynku nie są dostępne magazyny energii, które można by zastosować na szeroką skalę. W związku z tym bez zabezpieczenia zapasów mocy w postaci energetyki konwencjonalnej, nie można zbyt szybko wdrażać transformacji energetycznej. W konsekwencji rosyjskiej agresji na Ukrainę nowego znaczenia nabiera pytanie o przyszłość polityki klimatycznej UE, której założenia uległy przyspieszonej dezaktualizacji. Coraz głośniejszy słychać w Europie głosy mówiące o nierealnych perspektywach osiągnięcia neutralności klimatycznej już w 2050 r. Możemy spodziewać się, że wielu polityków stanie przed dylematem: ochrona klimatu, czy ochrona miejsc pracy. Jeżeli bowiem dążymy do konkurencyjności europejskiej gospodarki, to w pierwszej kolejności będziemy wykorzystywać te surowce i źródła energii, które są tańsze” – dodaje prof. Ruszel.

Trwający kryzys gospodarczy dobitnie uwydatnia skalę zagrożeń dla perspektyw unijnej polityki klimatycznej. Z kolei stabilizacja rozwoju gospodarczego daje szansę na kontynuację procesu transformacji energetycznej w dłuższej perspektywie. Z tego punktu widzenia konkurencyjność gospodarki może zapewnić jedynie stale dostępna i bezpieczna energia, która w niezakłócony sposób będzie gwarantowała działanie fabryk, biur i gospodarstw domowych.

Najbliższe lata – na co wskazują m.in. raporty Międzynarodowej Agencji Energii – przyniosą zwiększone wykorzystywanie węgla w energetyce. Trend jest widoczny już od wielu miesięcy – zarówno rządy jak i przedsiębiorstwa wybierają przede wszystkim te źródła energii, które są tańsze i zabezpieczają pewne dostawy energii przy stabilnej cenie.

Kontakt: biuroprasowe@pkee.pl